

Odpowiedzi na pytania Akcjonariuszy zadane na ZWZ PGE w dn. 29.06.2021 - pisownia oryginalna

- 1. Pytanie dot. finansowania spółki i jej zdolności do obsługi długu. Instytucje finansowe, w tym banki i ubezpieczyciele wycofują się z finansowania i ubezpieczania projektów i spółek, których biznes bazuje paliwach kopalnych - a więc na węglu, gazie. Przykładem może być Europejski Bank Inwestycyjny. Biorąc pod uwagę, że ten trend ten staje się coraz to silniejszy, chciałem zapytać jak to wpływa on na koszty pozyskania kapitału i zdolność do refinansowania długu spółki, który w ostatnich latach był wykorzystywany do utrzymywania i budowy nowych mocy węglowych, wbrew światowym trendom, a teraz według planów spółki ma być wykorzystywany również do budowy nowych mocy bazujących na kolejnym paliwie kopalnym jakim jest gaz, a więc wbrew potrzebom ochrony klimatu i wbrew konieczności radykalnego obniżenia emisji gazów cieplarnianych, niezbędnego do uniknięcia katastrofy klimatycznej i przeciwdziałać trwającemu kryzysowi klimatycznemu?**

PGE jest świadoma wyzwań stojących przed sektorem elektroenergetycznym związanych z polityką klimatyczną, w tym m.in. z finansowaniem rozwoju i budowy źródeł wytwórczych wykorzystujących paliwa kopalne. Odpowiedź na te wyzwania została zawarta w strategii Grupy PGE przyjętej w październiku 2020 roku. Aktualna Strategia Grupy PGE przedstawia plan transformacji zmierzający do neutralności klimatycznej Grupy w 2050 roku. Jednym z filarów Strategii jest „Energia przyjazna dla środowiska”, która obejmuje dekarbonizację portfela aktywów Grupy Kapitałowej PGE. Dekarbonizacja będzie procesem złożonym, wymagającym kapitałochłonnych inwestycji skoncentrowanych na wytwarzaniu wyłącznie w technologiach nisko i zeroemisyjnych. W horyzoncie 2030 roku Grupa PGE zamierza oprzeć wytwarzanie na wzmocnieniu portfela odnawialnych źródeł wytwórczych oraz konwersji paliwa węglowego na gazowe w ciepłownictwie systemowym. Gaz ziemny jest traktowany przez PGE jako paliwo przejściowe, którego wykorzystanie będzie możliwe jeszcze przez ok. 20 lat. Późniejsze inwestycje Grupy PGE w zakresie źródeł gazowych będą zależały od tempa rozwoju alternatywnych technologii. Grupa wykorzysta dostępne źródła finansowania z funduszy pomocowych dostępnych dla Polski w zakresie transformacji energetycznej. Ambicją PGE jest, aby udział pozyskanego finansowania pokrył 25 proc. potrzeb inwestycyjnych Grupy. Ograniczenie ekspozycji na zmiany rynkowe i stabilny zwrot z inwestycji opartych o dedykowane mechanizmy wsparcia, a także wykorzystanie finansowania pozabilansowego korzystnie wpłyną na profil ryzyka spółki i będą wspierać budowę wartości dla akcjonariuszy. Każda z decyzji inwestycyjnych jest podejmowana zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju – przy uwzględnieniu zarówno kwestii środowiskowych, jak i społecznych – m.in. zagwarantowania stabilności systemu elektroenergetycznego i zapewnienia nieprzerwanych dostaw ciepła. W tym zakresie wysokosprawne instalacje gazowo-parowe wspierają niskoemisyjną transformację, pozwalając na integrację odnawialnych źródeł w systemie elektroenergetycznym, co pozytywnie wpływa na redukcję śladu węglowego.

Równocześnie, nowe jednostki gazowo-parowe projektowane są z założeniem możliwości ich przyszłego dostosowania do wykorzystania zielonego wodoru.

- 2. Pytanie dot. Sprawozdania Zarządu i nowej strategii grupy PGE opisanej w pkt. 2 Sprawozdania Zarządu. PGE, jako największy emitent gazów cieplarnianych w Polsce, chce zwiększyć udział energii odnawialnej z obecnych 4% (a więc poziomu roku z 2016) do 50% w 2030 roku. Jednocześnie spółka budowała w 2020 roku nowy blok węglowy w Turowie, przedłużyła koncesję na wydobycie węgla brunatnego w Turowie do 2044 i nie zaprzestała oficjalnie starań o koncesję wydobywczą na złożu Złoczew. W tym samym roku udział inwestycji w energetykę konwencjonalną i ciepłownictwo wynosił 69%, a w energetykę odnawialną 3,5%. Nowa strategia nie podaje dat zamknięcia bloków węglowych zgodnych z**

oczekiwaniami społecznymi i nauką o klimacie (a więc do 2030), a bazuje na pozbyciu się niewygodnych aktywów do odrębnego podmiotu. Dlaczego PGE nie weźmie odpowiedzialności za lokalne społeczności i realną transformację tylko opowiada bajki o byciu liderem transformacji?

W Strategii Grupy Kapitałowej PGE obowiązującej od 2020 roku Spółka przedstawiła plan transformacji Grupy i drogę do dekarbonizacji wytwarzania oraz ogłosiła cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Aspiracje PGE zostały określone w dwóch horyzontach czasowych. Do 2030 roku nastąpi zwiększenie udziału energetyki odnawialnej w portfelu Grupy do poziomu 50 proc. oraz 85-procentowy udział źródeł zero- i niskoemisyjnych w portfelu Grupy, co oznacza 120 mln ton mniej emisji CO₂. Natomiast do 2050 roku Grupa zamierza osiągnąć neutralność klimatyczną, czyli zero emisji netto CO₂ oraz zapewnić 100 proc. zielonej energii dla swoich Klientów. Jednocześnie odpowiedzialność względem społeczności, które od dekad stanowiły o bezpieczeństwie dostaw energii elektrycznej na terenie całego kraju, nakazuje aby ten proces transformacji odbywał się w sposób przemyślany a nie nagły. Stąd też wynikają decyzje o dokańczaniu rozpoczętych inwestycji m.in. w Turowie. Jednocześnie PGE podejmuje szereg działań zmierzających do umożliwienia mieszkańcom regionów objętych transformacją, aktywnego udziału w dekarbonizacji poprzez m.in. stworzenie Centrum Rozwoju Kompetencji w Bełchatowie. Dodatkowo PGE deklaruje pozostanie kluczowym inwestorem w regionach objętych transformacją dzięki m.in. rozbudowie źródeł odnawialnych i magazynów energii na tych terenach.

Ponadto, Grupa PGE dokłada wszelkich starań by umożliwić transformację energetyczną na poziomie niskich i średnich napięć. Tylko w 2020 roku PGE Dystrybucja przyłączyła blisko 100 tysięcy mikroinstalacji, jednocześnie realizując liczne projekty dostosowujące lokalne sieci do zwiększonych obciążeń obsługi dwukierunkowego przepływu energii elektrycznej. Liczne projekty modernizacji linii średniego napięcia oraz budowa nowych głównych punktów zasilania są natomiast odpowiedzią na potrzebę przyłączania większych instalacji OZE (wiatrowych i fotowoltaicznych), których większość jest przyłączana właśnie do sieci SN.

- 3. W ciągu ostatnich 5 lat grupa PGE przeznaczyła 69% swoich środków inwestycyjnych na energetykę konwencjonalną i ciepłownictwo (bazujące głównie na węglu) i jednocześnie tylko 3,5% na energetykę odnawialną. W punkcie 29 sprawozdania finansowego czytamy, iż przyszłe zobowiązania inwestycyjne opiewają na kwotę 7,7 mld zł, z czego 6 mld czyli 78% dot. Energetyki konwencjonalnej i ciepłownictwa, a 0,2 mld zł czyli ok. 2% dot. Energetyki Odnawialnej. Czy sposobem PGE na zmianę tych proporcji, i rozwinięcie zielonych inwestycji o skali dorównującej zielonej reklamie uprawianej przez PGE jest jedynie pozbycie się aktywów węglowych czy też PGE ma realny plan inwestowania w zdrowie i bezpieczną przyszłość Polek i Polaków?***

Niezależnie od decyzji podejmowanych na szczeblu rządowym dotyczących polityki zarządzania aktywami węglowymi, PGE w Strategii zakłada realizację wielowymiarowego planu inwestycyjnego nakierowanego na całkowitą przebudowę portfela wytwórczego. Realizowany na przestrzeni najbliższej dekady program inwestycyjny Grupy PGE będzie zmierzać do realizacji nisko i zeroemisyjnej transformacji polskiego miksu energetycznego. Grupa PGE w tym okresie będzie intensywnie rozwijać kierunek wiatrowy i fotowoltaiczny. Do 2030 roku powstaną dwie morskie farmy Grupy PGE o łącznej mocy 2,5 GW oraz co najmniej kolejny 1 GW po 2030 roku. Potencjał Morza Bałtyckiego zostanie w pełni wykorzystany, a baza projektów PGE zostanie uzupełniona o kolejne 3 GW. Tym działaniom będzie towarzyszyć budowa elastycznych mocy gazowych oraz komplementarny do OZE program budowy magazynów energii, zapewniających elastyczną pracę systemu elektroenergetycznego i pozwalający na większe wykorzystanie mocy źródeł odnawialnych. Plan Grupy PGE w tym

obszarze to 800 MW nowych magazynów energii w Polsce w 2030 roku, które zapewnią bezpieczną integrację systemową nowych źródeł OZE. Do 2030 roku na inwestycje przeznaczymy ponad 75 mld złotych, a przedstawiona struktura nakładów wskazuje dominujące kierunki w postaci rozwoju odnawialnych źródeł energii, transformacji ciepłownictwa w kierunku zeroemisyjnym oraz modernizacji sieci dystrybucyjnych.

Dotychczasowa dominacja energetyki konwencjonalnej w nakładach inwestycyjnych wynika z finalizowanych inwestycji rozpoczętych w poprzednich latach. Natomiast rozwój nowych projektów w energetyce odnawialnej (takich jak morskie farmy wiatrowe) wymaga kilku lat przygotowania związanego głównie z pozyskiwaniem niezbędnych koncesji, decyzji środowiskowych i innych zgód administracyjnych.

Ponadto, zwracamy uwagę, że pozycja „przyszłe zobowiązania inwestycyjne” w sprawozdaniu finansowym, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, dotyczy podpisanych umów, nie obejmując deklaracji ani planów inwestycyjnych.

4. ***Z perspektywy ekonomicznej - w tym rosnących cen praw do emisji CO₂, spadającego popytu na węgiel, korzystniejszych kosztowo odnawialnych źródeł energii, perspektywy klimatycznej - polityki klimatycznej UE, społecznej - oczekiwań Polek i Polaków chcących odejścia od węgla do 2030, nie jest możliwym wydobywanie i spalanie węgla do 2044 (Turów) lub 2036 (Bełchatów). Dlaczego PGE ma taką nierealną wizję społeczności lokalne i jednocześnie pozbywa się elektrowni węglowych pozostawiając ludzi w tych regionach bez partnera do rozmów?***

PGE jest i będzie partnerem do rozmów, jak również inicjatorem działań na rzecz przyszłości lokalnych społeczności. Wyrazem tego były m.in. przeprowadzone przez nas badania wśród mieszkańców regionów Bełchatowa dotyczące ich opinii o procesie transformacji energetyki, które są dla nas punktem wyjścia do wdrażania działań na rzecz tworzenia alternatyw rozwojowych dla regionu.

Zwracamy uwagę, iż rok 2036 jako data zakończenia produkcji w Elektrowni Bełchatów występuje w Terytorialnym Planie Transformacji woj. łódzkiego. Finalnie wolumen produkcji z poszczególnych jednostek wytwórczych będzie uzależniony od rynkowego zapotrzebowania na energię oraz rankingu krańcowych kosztów wytwarzania energii, a także sposobu rozdziału obciążeń przez operatora systemu przesyłowego. Jednocześnie PGE zapewnia, że będzie nadal aktywna biznesowo w okolicach Bełchatowa i utrzyma współpracę z okolicznymi gminami i samorządami, poprzez m.in. budowę instalacji termicznego przetwarzania z odzyskiem energii, budowę farm fotowoltaicznych o mocy do 600 MW i farm wiatrowych o mocy ok. 100 MW.

5. ***PGE S.A. poprzez podmioty zależne kontynuowało w 2020 roku starania o uzyskanie koncesji wydobywczej na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Złoczew. Staranie o uzyskanie koncesji wydobywczej trwają. Czy wobec zmian otoczenia biznesowego PGE S.A. oraz w związku z przyjęciem nowej strategii przez PGE w październiku 2020 roku spółka dalej zamierza uzyskać koncesję wydobywczą na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Złoczew? Na ile zarząd PGE szacuje koszty udziału w postępowaniach administracyjnych w 2020 których celem było uzyskanie koncesji wydobywczej dla odkrywki Złoczew oraz na ile zarząd szacował w 2020 roku koszty na 2021 służące temu celowi? Dla porównania w 2018 roku koszty Grupy Kapitałowej PGE z tytułu koncesji wyniosły około 10 mln PLN (w 2017 roku 6 mln PLN)***

Koszty ponoszone na początkowych etapach inwestycyjnych nie mają wpływu na późniejsze decyzje inwestycyjne, które uzależnione są w wymiarze finansowym od stopy zwrotu z

inwestycji. Zgodnie z dokumentem „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.” złożone w Złoczewie przewidziane jest do zabezpieczenia jako posiadające „strategiczny charakter”. W tym zakresie PGE GiEK kontynuuje proces ubiegania się o koncesję.

Natomiast, PGE w aktualnych uwarunkowaniach regulacyjnych i rynkowych nie widzi możliwości inwestycji w złoża i nie będzie dokonywać takiej inwestycji zgodnie ze Strategią Grupy Kapitałowej PGE.

- 6. W sprawozdaniu zarządu grupy PGE za rok 2020 dość dużo miejsca poświęcone jest analizie cen uprawnień do emisji CO₂. Brak jest jednak informacji w jaki sposób decyzje kolejnych banków zagranicznych oraz inwestorów instytucjonalnych o zaniechaniu finansowania projektów węglowych (kopalni oraz elektrowni) oraz finansowania spółek, które wytwarzają powyżej 30-50% procent energii elektrycznej z węgla wpływał na koszty pozyskania kapitału przez grupę PGE oraz zdolność do refinansowania długu oraz realizację programu inwestycyjnego w 2019 roku? Czy zarząd grupy kapitałowej PGE przewiduje wzrost kosztów finansowych w latach 2020 i latach następnych?**

Strategia Grupy PGE jest wyrazem wsłuchiwanie się w głos interesariuszy. Prowadzimy dialog z instytucjami finansowymi prezentując nasze plany i będąc rozliczanymi z ich bieżącej realizacji, a ocena realizowanych i planowanych przez nas inwestycji nie ma tylko wymiaru finansowego, lecz kluczowy staje się ich wpływ na otoczenie, z istotną rolą efektu ograniczania śladu węglowego. Jesteśmy świadomi zagrożeń dla finansowania projektów węglowych, dlatego też Grupa PGE nie będzie takich inwestycji dokonywała. Natomiast sam wzrost kosztów finansowych przewidywany jest w związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na dług wraz z realizacją kolejnych inwestycji, przede wszystkim w obszarze energetyki odnawialnej oraz dystrybucji. Jesteśmy przekonani, że inwestycje te zbudują wartość Grupy, nie tylko w wymiarze finansowym, lecz są niezbędne w obszarze społecznym i środowiskowym.

- 7. W liście do akcjonariuszy będącym wstępem do sprawozdania zarządu GK PGE za 2020 rok prezes Dąbrowski informuje, iż „Powstała koncepcja transformacji regionu Bełchatów, jak również przygotowaliśmy do realizacji projekty transformacyjne dla Turowa. Transformacja obu regionów będzie oparta na inwestycjach w odnawialne źródła energii. Jej ważnym elementem będzie szeroki program przekwalifikowania naszych pracowników w kierunkach związanych z rozwojem energetyki nisko-i zeroemisyjnej. ”Jak zarząd PGE oraz Rada Nadzorcza ocenia proces zarządzania relacjami z samorządami oraz mieszkańcami terenów, objętych negatywnym oddziaływaniem wydobywania węgla brunatnego z odkrywki Turów? Czy zarząd PGE prowadził proces monitoringu i kontroli zarządzania narastającym sporem spowodowanym wydaniem decyzji środowiskowej i koncesji wydobywczej dla odkrywki Turów odpowiednio w styczniu i marcu 2020 roku przez PGE GiEK oraz czy przeprowadził analizę działań podjętych przez GK PGE w 2020? Dlaczego zarząd PGE nie wycofał wniosku o przedłużenie koncesji wydobywczej dla odkrywki Turów do 2044 roku w 2020 roku pomimo narastającego sporu międzynarodowego podgrzewając jego temperaturę?**

Zważywszy na zawisły spór sądowy oraz trwające w przedmiocie sporu rozmowy ze stroną czeską Zarząd PGE, dla dobra trwających rozmów zmuszony jest powstrzymać się od szerszego komentowania tej sprawy. Zapewniamy jednak, że Grupa PGE działała i działa zawsze zgodnie z prawem w oparciu o obowiązujące przepisy.

Proces koncesyjny został przeprowadzony zgodnie z przepisami polskiego i unijnego prawa, a związane z nim konsultacje były przez Grupę PGE transparentnie komunikowane. Informacje dotyczące przebiegu konsultacji dostępne są na stronie internetowej Spółki oraz dedykowanej projektowi stronie internetowej turow2044.pl.

PGE prowadzi rozmowy z samorządami i aktywnie uczestniczy w pracach dot. planu transformacji regionu, w tym zostały do samorządów przekazane projekty inwestycyjne i operacyjne, które Grupa Kapitałowa PGE zamierza realizować.

Ponadto, z inicjatywy PGE, w związku z potrzebą międzynarodowej dyskusji o wyzwaniach stojących przed samorządami, konieczności ponadgranicznej współpracy oraz stworzeniu nowej wizji dla regionu i jego mieszkańców, odbyła się w dn. 9 lipca br. w Bogatyni debata „Wspólna przyszłość regionów górniczych położonych w trójstyku granic PL-CZ-DE. Gospodarka, Społeczeństwo, Środowisko”.

- 8. Pod koniec kwietnia 2020 roku zaostrenie swojej polityki ubezpieczeniowej wobec sektora węglowego opublikował Allianz. W jaki sposób decyzje 6 z 8 towarzystw ubezpieczeniowych, które zaangażowane były w ubezpieczanie elektrowni oraz kopalni węglowych w Polsce w przeszłości wpływa na wybór opcji strategicznych przez spółkę oraz szacowane koszty ubezpieczania należących do GK PGE kopalni węgla brunatnego oraz elektrowni systemowych na węgiel kamienny i brunatny? Proszę o informację o dostępności i kosztach ubezpieczania działalności PGE w 2020 roku oraz ocenę jak wzrosną koszty ubezpieczania mienia, maszyn, elektrowni, kopalni oraz działalności spółki w 2021 roku i w latach następnych?**

W zakresie istotnych aktywów wytwórczych i wydobywczych spółka posiada wieloletnie programy ubezpieczeniowe, które są ważne jeszcze w latach następnych. Jak informowaliśmy w ubiegłym roku, w świetle polityk dekarbonizacyjnych towarzystw ubezpieczeniowych, Spółka przyjęła nową strategię ubezpieczeniową obejmującą działania polegające na przeglądzie programów ubezpieczeniowych pod kątem efektywności ochrony i możliwości optymalizacji kosztów oraz poszukiwaniu partnerów na rynkach pozaeuropejskich. Prowadząc dialog z instytucjami ubezpieczeniowymi Spółka uwzględnia możliwość wzrostu kosztu pozyskania ochrony, co skutkować może brakiem dalszej ekonomicznej opłacalności ubezpieczeń.

- 9. Jaki jest oczekiwany poziom zwrotu z inwestycji (Internal Rate of Return) z bloku węglowego o mocy 490 MWe w elektrowni Turów?**

Warunkiem koniecznym do podjęcia finalnej decyzji inwestycyjnej dot. realizacji projektu było uzyskanie prognozowanej stopy zwrotu większej lub równej od minimalnej stopy zwrotu określonej w Polityce Inwestycji Grupy Kapitałowej PGE dopasowanej do ryzyka danej inwestycji. W momencie podejmowania finalnej decyzji inwestycyjnej ww. warunek został spełniony.

Na przyszły poziom zwrotu z inwestycji wpływać będzie szereg uwarunkowań rynkowych, które będą podlegać zmianom w długim horyzoncie czasowym.

Nowy blok w Elektrowni Turów posiada również 15-letni kontrakt w ramach mechanizmu Rynku Mocy, który zabezpiecza przychody w tym okresie dla ww. jednostki wytwórczej.

- 10. W 2020 roku PGE uzyskało decyzję o przedłużeniu koncesji wydobywczej dla odkrywki Turów o 6 lat. Nowy blok w Turowie zapewnił sobie też kontrakt mocy na 15 lat. W jaki sposób PGE zamierza przekonać Komisję Europejską do uzyskania koniecznej derogacji od celów Ramowej Dyrektywy Wodnej po 2027 roku, bez której dalsza działalność odkrywki Turów oraz elektrowni Turów nie będzie możliwa?**

Działania w dziedzinie polityki wodnej w Polsce są zawarte w krajowych regulacjach w postaci Planów gospodarowania wodami, przyjmowanych przez Radę Ministrów. Organem uprawnionym do ustanawiania derogacji, czyli odstępstwa w odniesieniu do celów środowiskowych, jest w Polsce Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (*zwane dalej: Wody Polskie*). Organ ten może ustalić cele dla tych części wód, które zostały zmienione w wyniku działalności człowieka w taki sposób, że doprowadzenie ich do stanu dobrego jest niewykonalne lub rodziłoby nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści. Warunki do spełnienia są wskazane w art.63 Ustawy Prawo Wodne.

W sposób naturalny i wynikający z powyższego, PGE nie zakłada wnioskowania o ewentualne derogacje. W gestii Wód Polskich wydających ocenę wodnoprawną oraz w przypadku inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko pozostaje analiza wpływu konkretnej inwestycji na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla właściwych zasobów wodnych. W przypadku stwierdzenia niekorzystnego oddziaływania, Wody Polskie w wyniku swojej oceny mogą zażądać dowodów na potwierdzenie przeprowadzenia wszystkich możliwych działań do wykonania w przedmiotowym zakresie.

Decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 11.09.2020 r. udzielono pozwolenia zintegrowanego dla nowego bloku energetycznego w Elektrowni Turów. W decyzji zostały określone warunki wprowadzania zanieczyszczeń w ściekach, które nie będą pogarszały stanu istniejącego rzeki Miedzianka oraz nie będą naruszać ustaleń Planu gospodarowania wodami dorzecza Odry.

Postępowanie administracyjne w celu uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla nowego bloku energetycznego w Elektrowni Turów prowadzi marszałek województwa dolnośląskiego. Zakończyło się postępowanie transgraniczne z Republiką Czeską i Republiką Federalną Niemiec. We wniosku wykazano, że planowana inwestycja nie pogarsza stanu istniejącego rzeki Miedzianka, a jej przyszła działalność nie będzie naruszać ustaleń Planu gospodarowania wodami dorzecza Odry. Osiągnięte to zostanie między innymi poprzez budowę dedykowanej instalacji oczyszczania ścieków z Instalacji Oczyszczania Spalin i rozbudowę istniejącej oczyszczalni ścieków przemysłowych.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla kontynuacji eksploatacji odkrywkowej węgla brunatnego w Turowie została wydana w dniu 21 stycznia 2020 r. przez RDOŚ we Wrocławiu. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko nie wykazała wpływu kopalni na osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych określonych w obowiązującym Planie Gospodarowania Wodami w Dorzeczu Odry. W Raporcie o oddziaływaniu na środowisko wykazano, że dalsza działalność kopalni nie będzie miała wpływu na stan chemiczny oraz stan i potencjał ekologiczny Nysy Łużyckiej i Miedzianki.

11. Analogicznie w jaki sposób PGE zamierza przekonać Komisję Europejską o konieczności uzyskania derogacji od Ramowej Dyrektywy Wodnej dla odkrywki Szczerców po 2027 roku?

Prowadzący działalność górniczą zamierza wykazać zaistnienie przesłanek, o których mowa w art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej, uzasadniających udzielenie derogacji.

12. Kiedy PGE ogłosi publicznie daty wyłączenia bloków węglowych w elektrowniach zawodowych i elektrociepłowniach należących do PGE poza tymi ogłoszonymi w sprawozdaniu z działalności zarządu za 2020 rok?

Jednostki wytwórcze Grupy PGE posiadają daty graniczne okresów użytkowania. Daty wyłączeń dla Elektrowni Bełchatów zostały przedstawione w projekcie Terytorialnego Planu

Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego. Natomiast, mając na uwadze rządowe projekt transformacji sektora elektroenergetycznego, PGE nie może przesądzać o terminie wycofania bloków z eksploatacji, gdyż decyzje te pozostaną w gestii nowego podmiotu, mającego przejąć zarządzanie aktywami węglowymi.

- 13. Podczas Walnego PGE w 2020 roku zadałem następujące pytanie: „Mieszkańcy Czech wskazują, iż w wyniku kontynuacji wydobywania węgla brunatnego z odkrywki Turów do 2044 tysiące mieszkańców Czech pozbawiony zostanie źródeł wody pitnej. Czy zarząd PGE rozważa zawiązanie rezerwy do wypłaty rekompensat mieszkańcom Czech z tego powodu? ”Czy zarząd w 2020 roku zawiązał rezerwy do wypłaty rekompensat mieszkańcom Czech z powodu pozbawienia ich źródeł wody pitnej w wyniku dalszej działalności wydobywczej w odkrywce Turów? Jeżeli tak to w jakiej wysokości?**

Podobnie jak w ubiegłym roku PGE nie widzi potrzeby zawiązywania rezerw na wypłatę rekompensat, w swej działalności kierując się zasadą przeciwdziałania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko naturalne i społeczne. Grupa na bieżąco monitoruje i analizuje wpływ prowadzonej działalności wydobywczo-wytwórczej na środowisko naturalne oraz realizuje działania służące jego ochronie. Od wielu lat wpływ odkrywki Turów na wody podziemne jest monitorowany przez polsko-czeskie i polsko-niemieckie zespoły specjalistów. Sieć obejmuje ok. 550 otworów monitoringowych, a wyniki badań potwierdzają, że kopalnia nie powoduje odwodnienia ujęć wody pitnej znajdujących się na terenie Czech. Specjalnych działań ochronnych wymaga jedynie ujęcie wody w Uhelnej, wobec czego podjęto wyprzedzające działania nad opracowaniem technicznych sposobów ograniczenia wpływu odwadniania kopalni. W efekcie podjęta została decyzja o budowie ekranu przeciwfiltracyjnego. Prace nad budową ekranu są zaawansowane. Skuteczność jego działania jest oceniana w specjalnie w tym celu wykonanych otworach obserwacyjnych. Tym samym ujęcie Uhelna zostanie dodatkowo i prewencyjnie zabezpieczone przed potencjalnym oddziaływaniem odkrywki Turów na źródło wody pitnej.

- 14. Czy w związku z planowanym wydobywaniem węgla brunatnego do 2044 roku z odkrywki Turów PGE zamierza doprowadzić do destrukcji zabytkowego układu ruralistycznego Opolno-Zdrój czy też PGE chciałaby kontynuować plan wyrażony przez władze Kopalni podczas rozprawy administracyjnej dot. decyzji środowiskowej dla odkrywki Turów we wrześniu 2019 roku i przenieść zabytki składające się na dawny kurort w inne miejsce? Czy zarząd PGE nie sądzi, że w interesie społecznym byłoby nieznaczne (o 1-2 %) ograniczenie powierzchni odkrywki i zachowanie niepowtarzalnego dawnego kurortu jakim było Bad-Opfelsdorf (Opolno Zdrój)?**

Zgodnie z odpowiedzią udzieloną na to pytanie podczas zeszłorocznego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, w celu ograniczenia wpływu na miejscowość Opolno-Zdrój oraz biorąc pod uwagę potrzeby społeczne, Kopalnia Węgla Brunatnego Turów przyjęła wariant eksploatacji z pozostawieniem części udokumentowanych zasobów złoża zalegającego pod tą miejscowością. Dla tego wariantu przewiduje się rozbiórkę lub przeniesienie około 14 zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. Dla ochrony pozostałych obiektów kopalnia prowadzi monitoring geologiczno-inżynierski obejmujący przemieszczenia gruntów w sieci obserwacyjnej 350 reperów oraz system tachymetryczny i GPS, automatyczny pomiar przemieszczeń wgłębnych a także lotniczy skaning laserowy. Ewentualne roszczenia właścicieli zabytków, które uległyby uszkodzeniu w wyniku działalności inwestora, powinny zostać rozstrzygnięte na zasadach określonych w prawie geologicznym i górnictwie i zasadach ogólnych wynikających z prawa cywilnego. W trakcie rozprawy środowiskowej dyskutowany był postulat organizacji pozarządowych, dotyczący ograniczenia wydobywania węgla w celu zmniejszenia oddziaływania na zabudowę Opolna-Zdroju.

15. W sprawozdaniu zarządu PGE z działań 2020 roku zarząd spółki informował o działaniach zmierzających do uzyskania koncesji wydobywczej do 2044 dla odkrywki Turów. Jakie korzyści dla akcjonariuszy GK PGE wynikają z uzyskania koncesji wydobywczej dla odkrywki Turów do 2044 roku?

Harmonogram wykorzystania złoża przewidywał funkcjonowanie odkrywki do 2044 r., co uzasadnione jest wysokimi nakładami inwestycyjnymi na jej stworzenie i rekultywację.

Długoletnia perspektywa dla zabezpieczenia funkcjonowania złoża w postaci koncesji pozwoli na wypełnienie 15-letniego kontraktu mocowego dla nowego bloku jak również umożliwi zmniejszenie jednostkowego kosztu produkcji energii elektrycznej dzięki wysokiej sprawności nowego bloku. Uzyskanie koncesji nie przesądza o ostatecznej dacie zamknięcia Kompleksu Turów, lecz daje wiele opcji strategicznych, w tym będzie służyć dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz kraju.

16. Pytanie dot. dat wyłączeń bloków węglowych i wpływu tego procesu na wyniki finansowe oraz wycenę aktywów grupy PGE.

a) Spółka rozpoczęła podawanie dat zamykania wybranych bloków węglowych np. w Bełchatowie do roku 2036. Biorąc pod uwagę, iż daty te są nierealne z uwagi na politykę klimatyczną unii europejskiej, rosnące ceny praw do emisji CO₂, wolę Polek i Polaków, chciałabym zapytać ile będzie wynosić dodatkowa strata dla Spółki z tytułu dłuższego niż do 2030 roku funkcjonowania bloków węglowych mając na uwadze rosnące ceny praw do emisji, jaki będzie dodatkowy koszt dla środowiska i koszty zdrowotne z tym powiązane (czyli z substancjami trującymi uwalnianymi do środowiska), ile stracą społeczności lokalne z uwagi na brak możliwości skorzystania w pełni z funduszy na sprawiedliwą transformację i jakie będą koszty kolejnych modernizacji pod kolejne, ostrzejsze standardy emisji? Jak wpływają powyższe procesy na wycenę aktywów spółki?

PGE jako spółka publiczna dbająca o budowę wartości dla akcjonariuszy nie może i nie będzie prowadzić działalności trwale nierentownej, w związku z tym Grupa nie przewiduje „dodatkowej straty”.

PGE prowadzi dokładną analizę rynku oraz monitoruje trendy elementów kosztowych swojej działalności tj. kosztów uprawnień do emisji CO₂, kosztów paliw i jest w pełni świadoma wyzwań stojących przed energetyką konwencjonalną.

W związku z powyższym w aktualnie obowiązującej Strategii Grupa Kapitałowa PGE przedstawiła plan transformacji Grupy i drogę do dekarbonizacji wytwarzania oraz ogłosiła cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., co jest zgodne z polityką klimatyczną Unii Europejskiej. Do 2030 roku nastąpi zwiększenie udziału energetyki odnawialnej w portfelu Grupy do poziomu 50 proc. oraz 85-procentowy udział źródeł zero- i niskoemisyjnych w portfelu Grupy, co oznacza 120 mln ton mniej emisji CO₂. Natomiast do 2050 roku Grupa zamierza osiągnąć neutralność klimatyczną, czyli zero emisji netto CO₂.

Jednocześnie Strategia zakłada, że Grupa wykorzysta dostępne źródła finansowania z funduszy pomocowych dostępnych dla Polski w zakresie transformacji energetycznej. Ambicją PGE jest, aby udział pozyskanego finansowania pokrył 25 proc. potrzeb inwestycyjnych Grupy.

Zwracamy uwagę, iż rok 2036 jako data zakończenia produkcji w Elektrowni Bełchatów występuje w Terytorialnym Planie Transformacji woj. łódzkiego. Finalnie wolumen produkcji z poszczególnych jednostek wytwórczych będzie uzależniony od rynkowego zapotrzebowania

na energią oraz rankingu krańcowych kosztów wytwarzania energii, a także sposobu rozdziału obciążeń przez operatora systemu przesyłowego.

PGE nieustannie dąży do minimalizacji wpływu na środowisko naturalne poprzez inwestycje, gospodarowanie ubocznymi produktami spalania oraz rekultywację terenów po zakończeniu działalności.

Na proces wyceny aktywów wytwórczych wpływa szereg czynników ponad wymienione w pytaniu, które też należy traktować w sposób indywidualny. Wycena aktywów przewidziana jest w harmonogramie projektu „Transformacja sektora elektroenergetycznego w Polsce” i ma mieć miejsce w II kwartale roku 2022.

17. Pytanie dot. długu spółki.

a) W ramach wydzielenia i pozbywania się aktywów węglowych, które jest jasnym sygnałem, że PGE nie weźmie odpowiedzialności za sprawiedliwą transformację w Polsce i społeczności górnicze w regionach, gdzie rozwijało moce węglowe, przewiduje się również transfer długu PGE do nowego, państwowego podmiotu (NABE). Chciałabym zapytać ile długu zostanie przeniesione do spółki państwowej, która otrzyma niechciane aktywa węglowe PGE i za której funkcjonowanie, straty i długi zapłacą Polki i Polacy?

Realizowane i planowane działania w lokalizacjach elektrowni węglowych, opisane w sprawozdaniu z działalności Zarządu, dowodzą o wysokim poziomie odpowiedzialności społecznej Grupy PGE w zakresie współpracy z lokalną społecznością oraz na rzecz ich sytuacji ekonomicznej.

Do nieprawdziwej tezy o braku odpowiedzialności względem sprawiedliwej transformacji Zarząd ustosunkował się w pytaniu 2, natomiast kwestia długu aktywów będzie wynikała z procesu due diligence oraz wyceny samych aktywów.

18. Pytanie dot. ryzyk dla Spółki związanych z prowadzonymi postępowaniami sądowymi.

a) PGE GiEK, spółka z grupy PGE o poziomie emisji porównywalnym do niejednego kraju w Europie np. Portugalii czy Węgier, została pozwana o przyczynianie się do zmian klimatu. W odpowiedziach i ekspertyzach przedstawianych przez PGE GiEK można przeczytać stwierdzenia takie jak:

i. “Nie znamy pełnych skutków globalnego ocieplenia (o ironio znamy dramatyczne skutki ochłodzenia klimatu, które skutkowały zlodowaceniem Europy i dla obszaru Polski i jej mieszkańców byłyby znacznie bardziej uciążliwe niż skutki globalnego ocieplenia), ponieważ skutki te poznamy w momencie, gdy klimat się zmieni do stanu, który może wywoływać zjawiska szkodliwe dla ekosystemu i ludzi.”

ii. Chciałam zapytać czy to jest właśnie stanowisko Spółki w temacie kryzysu klimatycznego, czy tylko ignorancja spółki PGE GiEK w zakresie ochrony zdrowia i przyszłości Polek i Polaków?

PGE S.A. nie jest stroną w przywołanym postępowaniu Sądowym. Nie komentujemy i nie odnosimy się do przebiegu toczących się postępowań Sądowych. Przedstawione przez strony sporu ekspertyzy i stanowiska oparte są na wiedzy i doświadczeniu ich autorów i będą, jak wszystkie inne dowody podlegały ocenie Sądu.

Transkrypcja z nagrania, Akcjonariusz nie przedłożył pytań w formie pisemnej

- 19. Spółka zмага się z pozwami sądowymi, w tym także z pozwem klimatycznym wytoczonym przez Fundację Greenpeace Polska, oraz z pozwem środowiskowym dotyczącym Bełchatowa zainicjowanym przez Fundację ClientEarth. Biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia w podobnych pozwach na świecie na korzyść środowiska i ochrony zdrowia ludzi, np. ostatni wyrok w stosunku dot. Shella, chciałem zapytać czy PGE tworzy rezerwy na wypadek wyroku sądu chroniącego bezpieczną przyszłość Polek i Polaków i kolejnych pokoleń, czy też np. na okoliczność rekompensat dla ludności worka turowskiego z tytułu pozbawienia ich przez PGE pełnej możliwości skorzystania z unijnych środków na sprawiedliwą transformację?**

PGE S.A. nie jest stroną w sprawie. W związku z pozwami w stosunku do spółki zależnej PGE GiEK nie zostały zawiązywane rezerwy wobec braku takiej podstawy. Doszukiwanie się analogii pomiędzy wyrokami wydanymi w różnych systemach prawnych, dotyczących odmiennych uwarunkowań działalności oraz opartych na odmiennym stanie faktycznym nie jest w żadnym przypadku uzasadnione, a tym bardziej nie może być uwzględniane księgowo z zachowaniem zasad Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, w szczególności standardu MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*.

- 20. Sytuacja i konflikt wokół Turowa jest wielowymiarowy - Czesi wraz z Komisją Europejską skarżący Polskę, szkody materialne w Niemczech, odbieranie przez PGE lokalnej społeczności worka turowskiego szansy na fundusze europejskie przeznaczone na sprawiedliwą transformację, poprzez otwieranie nowego bloku węglowego, przedłużenie koncesji na wydobycie, łudzenie ludzi, że węgiel będzie można wydobywać przez kolejne dekady. Czy PGE zawiązało rezerwy na koszty rekompensat, które wynikną z tych i z przyszłych konfliktów wokół Turowa powodowanych brakiem realnej troski ze strony PGE o lokalną społeczność?**

Odpowiedź na pytanie została udzielona w pkt. 13.

- 21. PGE GiEK – spółka z Grupy PGE – o poziomie emisji porównywalnym do niejednego kraju w Europie, np. Portugalii czy Węgier, została pozwana o przyczynianie się do zmian klimatu. W odpowiedzi i ekspertyzach przedstawionych przez PGE GiEK można przeczytać stwierdzenie takie jak: Nawet wtedy, gdy ludzie z własnymi potrzebami cofnęliby się do popytu ludzi pierwotnych z epoki kamienia łupanego, to i tak eksploatowaliby surowce skalne łupiąc kamienie by produkować narzędzia i broń oraz jedliby mięso upolowanych zwierząt piekąc je na ognisku i emitując benzopireny i CO2. Problem w tym, że gdyby zrobiło to 7 miliardów mieszkańców naszej planety, to emisje wcale nie byłyby dużo mniejsze, a powietrze nie byłoby dużo czystsze. Jeszcze raz – to jest fragment pochodzący z oficjalnych ekspertyz. Chciałem zapytać czy to jest właśnie stanowisko spółki w temacie zmiany klimatu czy tylko ignorancja spółki PGE GiEK w zakresie ochrony zdrowia i przyszłości Polek i Polaków.**

PGE S.A. nie jest stroną w przywołanym postępowaniu Sądowym. Nie komentujemy i nie odnosimy się do przebiegu toczących się postępowań Sądowych. Przedstawione przez strony sporu ekspertyzy i stanowiska oparte są na wiedzy i doświadczeniu ich autorów i będą, jak wszystkie inne dowody podlegały ocenie Sądu.